

STEKLARJA

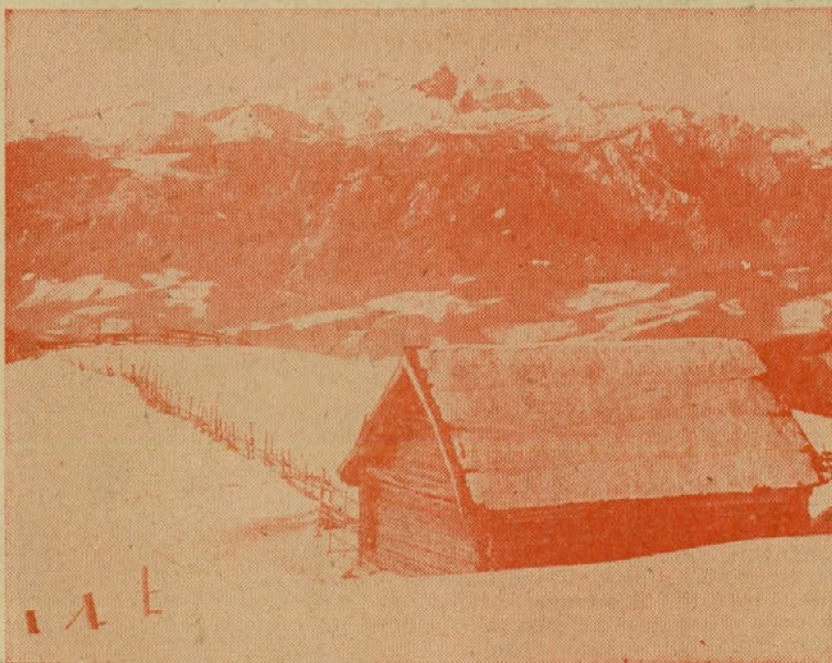
GLASILO OZD STEKLARNE „BORIS KIDRIČ“ IN STEKLARSKE ŠOLE
LETO 4 ROGAŠKA SLATINA DECEMBER 1976

NOVA ORGANIZIRANOST POLITIČNIH ORGANIZACIJ

Uskladiti delo

Predstavniki osnovnih organizacij zveze komunistov, sindikata in zveze socialistične mladine naše steklarne so obravnavali bodočo organiziranost družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah in organizacijah združenega dela steklarne »Boris Kidrič« Rogaska Slatina.

Med razpravo o zakonu o združenem delu v OZD steklarne »Boris Kidrič« Rogaska Slatina je bilo dogovorjeno, da se ustanovi več temeljnih organizacij združenega dela. Priprave za uresničitev tega so v polnem teku in zastavljen cilj je iz dneva v dan bliže. Tega se zavedajo tudi družbenopolitične orga-

VSEM BRALCEM »STEKLARJA«
ŽELI
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO
UREDNIŠTVO

Vsebina:

Besede pionirjev steklarstva	2
Prelomnica v delu...!	4
Odpadek manjši	5
Veliko novih nalog	5
Na republiškem poprečju	6
Kako jubilejne nagrade?	7
Argusov sprehod	8
Kaj je s štipendijami?	9
Mnogo novih sodelavcev	10
Ivan Jutriša	11
Miha Kamenik	12
Tokrat bo pravičnejši!	12
Prehodni pokal prvič naš	12
Za prve točke	12
Jugovarjevi spomini	13
Ponosni »glažar«	14
Slavljenki	15
Nagradna križanka št. 35	16

nizacije, saj je tudi njihova naloga, da prilagodijo svojo organiziranost novi samoupravni organiziranosti. Prvi koraki v tej smeri so že storjeni. V sredo, 8. decembra so se sestali sekretarji osnovnih organizacij ZK, sindikata in predsedniki osnovnih organizacij ZSM in analizirali sedanjo organiziranost zveze komunistov, sindikata in zveze socialistične mladine v temeljnih organizacijah in v organizaciji združenega dela. Ugotovili so, da je organiziranost družbenopolitičnih organizacij v temeljnih organizacijah pravilna, v okviru organizacije združenega dela pa je bila pomanjkljiva, oziroma na tem nivoju steklarne ni organiziranih konferenc posameznih družbenopolitičnih organizacij. Za to napako so krive predvsem organizacije same, saj so pogoji in možnosti bili, le izkoristili jih niso!

V drugem delu sestanka so razpravljali o bodoči organiziranosti, ki mora temeljiti na statutih posameznih družbenopolitičnih organizacij, iz katerih izhaja, da se v vsaki temeljni organizaciji organizira najmanj po eno osnovno organizacijo ZK, sindikata in ZSM. V temeljni organizaciji, ki je številčno velika,

se lahko organizira več osnovnih organizacij. Vse osnovne organizacije pa izvolijo na ravni organizacije združenega dela komite ali konferenco.

Na tej osnovi so sprejeli te sklepe.

1. Koordinacijski odbor družbenopolitičnih organizacij OZD steklarne »Boris Kidrič« Rogaška Slatina predlaga, naj se zveza komunistov, sindikat in zveza socialistične mladine ustrezno organizirajo na ravni OZD v najkrajšem možnem roku.

2. Koordinacijski odbor družbenopolitičnih organizacij OZD steklarne »BK« Rogaška Slatina predlaga, naj osnovne organizacije ZK posameznih temeljnih organizacij ustanovijo ZK na ravni OZD, ki naj jo sestavlja 21 delegatov, to je po trije delegati iz vsake osnovne organizacije ZK. Enako naj osnovne organizacije sindikata posameznih temeljnih organizacij ustanovijo konferenco osnovnih organizacij sindikata na ravni OZD, ki naj jo sestavlja 21 delegatov, to je po trije

delegati iz vsake osnovne organizacije sindikata. Podobno naj osnovne organizacije ZSM posameznih temeljnih organizacij ustanovijo konferenco osnovnih organizacij ZSM na ravni OZD, ki naj jo sestavlja 14 delegatov, to je po dva delegata iz vsake osnovne organizacije ZSMS.

3. Za organiziranost ZK na nivoju OZD steklarne »Boris Kidrič« Rogaška Slatina je zadolžen Franc Vehovar, za organiziranost sindikata na nivoju OZD steklarne je zadolžen Stefan Kodrič, za organiziranost ZSMS na nivoju OZD steklarne je zadolžen Anton Jošt, za sklic naslednje seje koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij OZD pa je zadolžen Franc Vehovar.

Takšna organiziranost je potrebna, saj je dosedanja praksa pokazala pomanjkljivosti in težave pri delovanju družbenopolitičnih organizacij na nivoju organizacije združenega dela. S tem bo njihovo delovanje bolj usklajeno in tudi bolj učinkovito!

VALTER JORDAN

NOVOLETNI POMENEK Z NEKDANJIMI STEKLARJI

Besede pionirjev steklarstva

Deseti januar 1927. leta bo v zgodovini steklarne »Boris Kidrič« zapisan z zlatimi črkami. Takrat so v Rogaški Slatini prvič prižgali steklarsko peč, kar je pomenilo, da bo redna proizvodnja kaj kmalu stekla. Osemnajst dni pozneje so pričeli z redno proizvodnjo. Petdeset let je kar hitro minilo, uspehi ki so jih dosegli vsi rodovi steklarjev od tistih dni, pa bodo ostali za trajen spomin na njihovo prizadevnost. Vsak med nami, ki še delamo v steklarni, ocenjujemo uspehe in hibe iz svojih zornih kotov. Tudi naši nekdanji sodelavci, ki so prispevali svoj delež k rasti naše steklarne, so vsak s svojimi očmi opazovali in spremljali razvoj kolektiva. Eni so začeli delati, ko je tovarna pričela obratovati, drugi pa so začeli delati kakšno leto pozneje. Ne glede na morebitno takšno razliko pa smo se odločili dati besedo njim, saj vemo, da je njihova preteklost bogata spominov...!

Ivan Skrabl

»Naključje je hotelo, da sem prišel v steklarstvo le deset dni po pri-

četku obratovanja. Moj dober prijatelj je hodil po malico za enega med zaposlenimi in mi je namignil, da bi kazalo iti vprašat, če bi me sprejeli na delo. Naredil sem se nevednega in ravnal po prijateljevih navodilih. Šel sem vprašat in na moje veliko presenečenje sem dobil pritrdilen odgovor, naj se kar prihodnjega dne oglasim na šit«.

Čeprav spomini bledijo, sem Ivana povprašal, ali se spominja časov, ko ni bilo dela in kako je bilo takrat, ko so steklarji v boju za svoje pravice stavkali.

»Dobro se spominjam, da so se krizna obdobja pojavljala kar večkrat. Ko ni bilo dela, smo morali ostati doma. Letnice se točno ne spominjam, toda vem, da sem bil dva meseca brez dela. Če me spomin ni zapustil, je stavka steklarjev trajala kar štiri mesece. Med stavko smo bili deležni skromne pomoči sindikata.

S stavko smo izbojevali boljše tarife in krajši delovni čas. Prej nismo poznali nobenih pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, ker je plače delil mojster. Skratka v predvojnem času ni bilo tako medeno, kakor si včasih kdo razlaga.«

Kaj pa po vojni?

»Ko smo leta 1945 pričeli z delom v svobodni domovini, sprva ni kazalo kdove kako sijajno, saj smo

Ivan Skrabl, že sedemnajst let invalidsko upokojen. — foto Komerički.

zaslužili po 2000 dinarjev. Ko ni bilo primerne delo v grobi brusilnici ali kje drugje, smo pač šli premog' nalagat ali opravljati kakšno drugo delo. Tudi udarniško smo veliko delali. Štirikrat sem bil deležen naziva udarnika, ker smo pridno presegli načrtovano normo. O delovnih pogojih najrajši ne bi govoril, saj so bili nemogoči. Ne bi mogli ravno reči, da nam je vselej bilo z rožicami poslano, kajti nekateri so zaradi krize morali ostati doma, toda gledalo se je le, da so zvečine ostali tisti, ki so se še imeli s čim preživljati.»

Ce smem reči, ste se dokaj dobro razvili. Kje so po vaši sodbi razlogi za to?

»Naš razvoj je bil pogojen z dobrim delom in s prodajo naših izdelkov doma in na tujem. Poleg tega menim, da je razvoju delovne skupnosti v veliki meri botrovalo samoodpovedovanje vseh kategorij zaposlenih, saj smo tako marsikaj zgradili.«

Skoraj sedemnajst let je že Ivan v invalidskem pokoju. Prav to me je spodbudilo na vprašanje, ali pozna kakšnega sodelavca, ki bi doživel starostno upokožitev?

»Žalostna resnica je, da še nobeden delavec iz grobe brusilnice ni doživel starostno upokožitev...! V tovarno, če kaj zahajam, vprašuješ? Še! Po sinovo štipendijo in na srečanja upokožencev za 29. november. Opazil sem veliko novega, srečanja upokožencev pa so nekaj enkratnega, saj si človek vedno želi srečanj s svojimi nekdanjimi sodelavci. Kljub vsemu napredku je še veliko mladih, ki čakajo na zaposlitev. Zato želim še hitrejši razvoj in zaposlovanje mladih, ki bodo v tehnično dobro opremljenem podjetju

prekašali svoje prednike. Prvih sodelavcev ni več veliko; pomrli so! Tistim, ki so, in vsem drugim nekdanjim sodelavcem želim obilo zdravja.«

Valerija Vičič-Valči

Valerijo Vičič sovrstniki in tisti, ki imajo na križu manj let, bolj poznajo kot Valči. Poznamo jo kot zgovorno sodelavko, ki pa je ob našem nenadejanem obisku na domu dajala vtis nekakšne skoposti z besedami. Kakor, da bi skrbno varovala blagajno, ki jo je mnogo let vodila v naši delovni skupnosti, vse do pred devetimi leti.

»Med glažarje sem prišla 6. marca 1929. leta in to v Hrastniku, prvega julija 1934. leta pa sem pričela delati v steklarni v Rogaški Slatini. Hudih časov smo prestali kar precej. Najhujše pa je bilo leta 1932 za vso steklarstvo, saj so delavci vzklikali: Kruha hočemo, kruha hočemo! Delala je Valči od jutra do noči, saj je na ših odhajala že ob štirih zjutraj in se vračala ob osmih zvečer. Zaradi tega jo je najbolj skupil mož Franjo, ki je mimogrede omenil, naj tega ne zapišem, saj so tako razna domača opravila padla na njegova ramena.

Kako se spominjate povojnega obdobja?

»Največje težave so nas pestile v začetku, saj nam je primanjkovalo vsega. Hodili smo okrog prositi za najrazličnejši material, da smo lahko nemoteno delali. Garali smo, čeprav sedaj zveni neverjetno. Za današnja pojmovanja bo prav tako zvenelo čudno, da takrat niti za nagrado nismo spraševali. Najtežje po osvoboditvi? Kaj more biti bolj

težko, kakor odpustiti svojega sodelavca?

In vendar so nekateri vsaj začasno morali zapustiti naše vrste. To boli, toda razmere so bile takšne, da ni bilo druge pomoči.

Ce smo dosegli veliko? Vsekakor! Toda le s pridnostjo kolektiva, ki se je marsičemu odrekel za boljši jutri. Težko bi se bilo sprijazniti z mislijo, ki se včasih porodi, da steklarna ni dosegla tega, kar bi morala. Delavsko samoupravljanje je brez dvoma preseglo takratna pričakovanja in po njegovi zaslugi smo naredili veliko.«

Naša sobesednica Valči ni vodila samo tovarniško blagajno. Vestno opravljanje poklicnega dela je bilo povod, da so ji v sindikatu zaupali vodenje blagajniških del. Za dolgoletno delo v sindikatu je prejela srebrni sindikalni znak.

»Stikov s člani kolektiva je veliko. Vem, da je steklarna napredovala precej, ne obiskujem pa je zaradi tega, ker bi z menoj ob odhodu v pokoj lahko ravnali drugače. Po tolikih letih si nisem zaslužila nekega odnosa nekaterih posameznikov...! Kljub temu, da sem nekoliko užaljena zaradi tega, pa sem vesela, da je tovarna zrastle v tako veliko!«

Ce bi bila svetovalec, kaj bi svetovali in kaj želite kolektivno ob zlateg jubileju?

»Nisem poklicana za delitev nasvetov, toda če že vztrajaš, bi rekla, da je v steklarni nujna večja povečava med vsemi in ne le v oddelkih. Naj mi nihče ne zameri, toda zdi se mi, da vendarle ni v njej dobrih, pristnih tovariških odnosov! Vedno sem zaupala mladim. Tako tudi danes, čeprav že zdavnaj ne sodim v to kategorijo. Verjamem v njih prihodnost in to mi je v veliko zadovoljstvo.«

Kljub grenkobi, ki jo je občutila ob svojem odhodu v pokoj, Valči želi kolektivu to, v kar verjame. To pa je zagotovilo za njegov razvoj. Nam pa ostane v premislek, ali smo res vedno dovolj taktični z ljudmi, ki se kot dolgoletni sodelavci poslavljajo od nas?

Franč Tadini

S štirinajstimi leti je Franci prišel v tovarno. Postopoma, v popoldanskem času, se je pri privatnem obrtniku Mesičku izučil ključavničarskega poklica.

Ceprav je svež upokoženec, komaj štiri mesece, smo ga povprašali o preteklosti in o pričetku obratovanja steklarne...

»Kot domačin se spominjam, da je bila na prostoru, kjer je sedaj steklarna, velika mlaka. Nikdar si nisem predstavljal, da bo prav na tem kraju nastalo tako veliko podjetje.

Ce so v steklarni bili težki časi,

Valerija Vičič-Valči, vesela, da se je steklarna tako zelo razvila. — foto Komerički.

Franč Tadini, šele pred štirimi meseci začel uživati zasluženi pokoj. — foto Komerički.

vprašuješ? Dogajalo se je, da smo en teden delali, tri tedne pa počivali. Kaj naj bi to pomenilo drugega kot težke čase za steklarje in za nas, ki smo bili zaposleni. Zgodilo se je tudi, da smo več mesecev ostali doma. Zdi se mi, da je to bilo ravno v času, ko so vsi jugoslovanski steklarji začeli stavkati. Hudo je bilo, ker ni bilo sredstev za preživetje. Lastnika tovarne lahko ocenjujem tako ali drugače, vendar se mi zdi, da ni bil tako napačen človek. Med štrajkom ni bil ravnodušen do položaja steklarjev, v katerem so se znašli. Ponudil jim je pomoč v koruzi, ki pa ni bila zmleta, in od tod je nastala anekdota, da bi nam poleg koruze moral podariti še kljune, s katerimi bi jo zobali.

Med vojno je Franci doživel veliko, o čemer bi lahko pisali še in

še. Ker smo to storili že ob trideseti obletnici osvoboditve, smo tokrat povzeli le to, da je bil ujet v Sremu in prek Zagreba došel v Avstrijo, odkoder je kot zaveden Slovenec znova ušel in se priključil Lackovemu odredu.

Po osvoboditvi je bil Franci poleg pokojnega Straška edini vzdrževalec obrata. Vzdrževal je stroje, praviljal steklarske pipe, žgalne stroje, vlival brusne kamni, brez ustrezni strojev tuširal brusilne stroje in podobno.

»V začetku je bilo težko,« pravi Franci, »toda z razvojem tehnike in prihodom več ključavničarjev je slo na boljše.«

Kako pa ocenjujete povojni razmah?

»Delavsko samoupravljanje je kolo naše bogatejše zgodovine krep-

ko pognalo naprej. Ker nas je bilo več, ni bilo treba opravljati treh šihov, kakor včasih. S steklarji smo se dobro razumeli, saj nisem odklanjal nobenega, ki je prišel po kakršen koli nasvet ali s prošnjo, da je treba popraviti pipo. Ko ocenjujem prehojeno pot, si želim, da bi med vsemi delavci bilo več razumevanja, kakor se je meni včasih pripetilo. Kot novopečen upokojenec bi svetoval, naj bi bilo tovarniško dvorišče le nekoliko boljše urejeno, kakor je sedaj.

Povsem normalno je, da kolektivu, v katerem sem preživel večji del svoje mladosti in dočakal upokojeve, ob zlatem jubileju zaželim še veliko uspehov in obilo medsebojnega razumevanja!

JOVO TISMA

ODKRIT POGOVOR KOMUNISTOV V TOZD SLOVENSKA BISTRICA

Prelomnica v delu..!

Na sestanku osnovne organizacije zveze komunistov v Slovenski Bistrici, ki je bil namenjen samoupravnemu organiziranosti in vprašanju kadrov, so se prisotni pogovarili iz oči v oči o vseh pomankljivostih in nedelavnosti posameznih članov. Z gotovostjo lahko sklepamo, da pomeni tak pristop k reševanju raznih vprašanj krepko prelomnico v delu komunistov.

Bodoča samoupravna organiziranost

Uvodni del sestanka je bil namenjen razvojnemu programu temeljne organizacije združenega dela steklarne »Boris Kidrič« v Slovenski Bistrici, ki bo oblikovan skladno z novo samoupravno organiziranostjo. Le-ta zahteva od vseh članov kolektiva svoj prispevek in predlog, kako naj bi bili v prihodnje samoupravno najboljše organizirani. Razprava o tem važnem vprašanju bo te dni, posebna komisija Iztok Vreš, Ivo Kučič, Alfred Polanec, Stanko Kovač, Radenko Katanec in Karli Šrenk pa bo na podlagi srednjeročnega razvojnega programa pripravila metodologijo dela. Poudariti velja, da bo komisija delovno središče vseh priprav n tudi poznejših razprav o novi samoupravni organiziranosti.

Samokritičnost..!

Pomembno mesto na sestanku komunistov je zavzela kritična obravnavo o stanju v vrstah mladih. Iz razprave je bilo moč razbrati, da mladi zadnje čase niso več tako delavni, kot je bilo pričakovati. Našte-

li so vrsto objektivnih in subjektivnih razlogov. Med drugim je bilo rečeno, da mladi niso bili ustrezno organizirani in da kadrovska sestava vodstva aktiva ni bila dorasla svojim nalogam v delu z mladimi. Puščice kritike so bile usmerjene proti dosedanjemu predsedniku aktiva Petru Zakrajšku. Samokritično je ocenil svoje delo in navedel, da je bil premalo izkušen in premalo resen, zato je predlagal, kar so v nadaljevanju sestanka tudi potrdili, izstop iz zveze komunistov. Za po-

živitev dela mladih pa bodo v kratkem izvolili novo vodstvo.

Komunisti so kritično ocenili tiste posameznike, ki so nedelavni v drugih družbenopolitičnih organizacijah in v organih samoupravljanja.

Na sestanku so komunisti podprli prizadevanja komisije za ugotavljanje izvora premoženja in neupravičenega bogatenja.

Usposabljanje delegate!

Poživitev dela delegacij pa vidijo komunisti v Slovenski Bistrici v

Tak je pogled na del brusilnice v temeljni organizaciji Slovenska Bistrica, — foto V. Horvat.

boljši usposobljenosti delegatov. Tako predlagajo, da bi v prihodnjem letu vsak delegat obiskal posebno delegatsko šolo, ki bo trajala od decembra letos do decembra prihod-

njega leta in to po en teden.

Vse kaže, da bo novemberski sešestanek komunistov temeljne organizacije v Slovenski Bistrici zelo pomemben, saj so si na njem načrtali

nov slog dela, ki bo ob doslednem uresničevanju gotovo rodil bogate sadove.

VIKTOR HORVAT

ČE SE HOČE, USPEH NE IZOSTANE!

Odpadek manjši

Še pred nekaj meseci smo v bistriški temeljni organizaciji s precejšnjo mero nezaupanja opazovali številke, ki so nas opozarjale, da pri nas nismo dovolj pazljivi pri zmanjševanju odpadka in loma. Odstotki, ki so prikazovali mesečne proizvodne dosežke, so prav zaradi neuspehov v zmanjšanju loma napredovali dokaj zaskrbljujočo polletno pa tudi celoletno realizacijo. Bili so meseci, v katerih smo zabeležili kar kakšnih 25 odstotkov odpadka od skupne proizvodnje!

Takšen podatek je bil že kar preveč zaskrbljujoč, da bi ostali do sebe, do delovnih rezultatov s tem tudi do naših osebnih dohodkov malodušni! Osnovna organizacija zveze komunistov in sindikat so sklenili takšnemu porastu odpadka »porezati peruti«. Na ločenih sejah in nato še na skupni seji so ocenili vzroke za takšno stanje ter sprejeli sklepe in zadolžitve so naslovili na delavski svet in na druge organe samoupravljanja pa tudi vodilnim delavcem ter neposrednim proizvajalcem. In po sprejetju sklepov ter zadolžitve so se lotili ustreznih akcij. Zato rezultati niso izostali in

sedaj že lahko z veliko večjim zaupanjem pričakujemo ugodnejše rezultate letnega zaključnega obračuna našega dela.

Avgust je bil mesec, v katerem smo pričeli uresničevati sprejete sklepe o zmanjšanju odpadka. Po datek, da je bil v tem mesecu delež odpadka kar 22,31 % v vsej temeljni organizaciji in 4,48 % v dodelavi, še ni kazal rezultatov, za kakršne smo se vsi v kolektivu načrtno zavzemali. Akcije in zadolžitve smo ponovno obravnavali v vseh delovnih skupinah in rezultat ni izostal. V septembru smo zabeležili samo 13,06 % odpadka v celotni temeljni organizaciji, delež odpadka v dodelavi je bil ta mesec 3,22 %. Tudi oktober je bil v tem smislu dokaj uspešen, čeprav nekoliko slabši od septembra! V dodelavi so takrat zabeležili 3,85 % odpadka, medtem ko je bil skupni odpadke v temeljni organizaciji 17,87 %. Tudi v novembru nismo popustili v prizadevanjih za zmanjšanje odpadka, pa smo ga ponovno uspeli znižati in sicer v vsej temeljni organizaciji na 13,46 % in v dodelavi na 3,15 %.

Vzrok za pomembne uspehe, ki nam prinašajo velik prihranek fi-

nančnih sredstev in s tem tudi ugodnejšo gospodarsko bilanco ob zaključku poslovnega leta, je veliko. Gotovo pa je, da smo dosegli tak uspeh, ki ga ne smemo precenjevati. Še vedno je namreč mnogo oblik in možnosti, da delež odpadka še znižamo!

Uspehe na tem področju moramo oceniti z več zornih kotov. Med njimi je prav gotovo dejstvo, da smo pričeli delati več za manj zahtevnejša tržišča in da je bilo tudi manj težavnejših izdelkov. Pri tem pa moramo poudariti seveda tudi veliko večje zavzemanje za zmanjšanje loma med vodilnimi delavci in med vsemi člani kolektiva. Velike uspehe v zmanjševanju odpadka v preteklih nekaj mesecih zabeležili v oddelku peči, medtem ko je bilo zmanjšanje odpadka v dodelavi dokaj manjše, pa vendar pomembno, saj se prav v dodelavi še vedno srečujemo z neurejenim proizvodnjim procesom tako v oddelku brusilnice kot tudi v dekoraciji. Le-ta je še vedno v utesnjenem in neprimernem prostoru, kar predstavlja ozko proizvodnjo grlo na poti do skladiščenja gotovih izdelkov.

VIKTOR HORVAT

POMEMBNEJŠI SKLEPI ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA TOZD ROGAŠKA SLATINA

Veliko novih nalog

Odbor za medsebojna delovna razmerja

Odbor za medsebojna delovna razmerja TOZD steklarne Rogaška Slatina je na 30. redni seji 16. novembra letos sprejel v delovno razmerje v TOZD steklarne Rogaška Slatina na delovna mesta odnašalcev pri peči osem delavcev, istočasno je v delovno razmerje sprejel delavko, ki bo opravljala delo knjigovodje ekonomskih enot servisnih dejavnosti. Na isti seji je odbor za medsebojna delovna razmerja raz-

rešil delovnega razmerja pet članov delovnega kolektiva.

Odbor za medsebojna delovna razmerja TOZD steklarne Rogaška Slatina je na 31. redni seji 26. novembra letos sprejel v delovno razmerje v TOZD steklarne Rogaška Slatina na delovni mesti brisalcev in zavijalcev stekla še dve novi delavki. Na isti seji je odbor za medsebojna delovna razmerja sklepal o notranjih premestitvah, povišanjih v procentni udeležbi, o razrešitvi delovnega razmerja 6 članov naše delovne organizacije, o razpisu pro-

stih delovnih mest KV in PKV steklobrusilcev v brusilnici Kozje ter o raznih vlogah.

Delavski svet

Delavski svet TOZD steklarne Rogaška Slatina je na 19. redni seji, 12. novembra letos sprejel te sklepe:

1. Sprejme se osnutek predloga za sistemizacijo delovnih mest v TOZD steklarne Rogaška Slatina in se ga objavi v časopisu »Steklar«. Na os-

novi razprav in predlogov članov kolektiva bo delavski svet TOZD izdelal predlog sistemizacije delovnih mest, o katerem bodo dokončno odločali in ga sprejeli zbori delovnih ljudi.

2. Analitično oceno delovnih mest TOZD steklarne Rogaška Slatina, izdelano na osnovi predloga sistemizacije delovnih mest, se objavi v eni izmed naslednjih izdaj časopisa »Steklar«.

3. Pri delu komisije za analitično oceno delovnih mest v TOZD steklarni Rogaška Slatina bo pomagala Nada Zagoda.

4. TOZD steklarna Rogaška Slatina bo krila vse stroške za tiskanje 3000 izvodov publikacije ob 50. obletnici steklarne »Boris Kidrič«.

5. Za boljše obveščanje članov delovne skupnosti se natisne 20.000 naslovne strani informativnega biltena »Steklarjeve novice« in 5000 obrazcev za načrtovanje časopisa »Steklar«.

4. Delavski svet je na 20. redni seji 6. decembra letos sklenil, naj se za mesec november 1976 razdeli za osebne dohodke 5.811.071,30 dinarjev bruto-bruto.

Hkrati je delavski svet sprejel še te sklepe:

1. Obravnavane programe samo-

upravnih interesnih skupnosti na nivoju republike in občine predlaga v podpis zborom delovnih ljudi.

2.

Podpre se akcijo za zgraditev nove območne bolnice v Celju ter predlaga zborom delovnih ljudi, naj potrdijo prispevno stopnjo 0,36 % od bruto osebnih dohodkov.

Z ostalimi samoupravnimi sporazumi interesnih skupnosti v občini Šmarje pri Jelšah se strinjamo pod naslednjimi pogoji:

— V samoupravnem sporazumu o formiranju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo se mora v 11. členu, ki govori o združevanju sredstev v višini 1 % od bruto osebnih dohodkov za kadrovska stanovanja, točno opredeliti, katera so kadrovska stanovanja in kdo jih bo dobil;

— Strinjamo se z ustanovitvijo SIS za požarno varnost v občini Šmarje pri Jelšah, finančnega plana pa ne moremo sprejeti. Predlagamo iniciativnemu odboru, naj finančni načrt in nabavo opreme prilagodi finančnim zmogljivostim gospodarstva v občini;

— Odklanjamo samoupravni sporazum za financiranje napredka in razvoja kmetijstva na področju občine Šmarje pri Jelšah;

— Zborom delovnih ljudi se predlaga, naj podpišejo samoupravni sporazum o ustanovitvi in delovanju kluba samoupravljalcev v občini Šmarje pri Jelšah, s tem da se sprejme samo finančno obveznost iz 15. člena samoupravnega sporazuma, to je plačilo članarine 10 dinarjev letno na zaposlenega;

— Podpiše samoupravni sporazum o financiranju krajevne skupnosti Rogaška Slatina ter samoupravni sporazum o financiranju gradnje obvozne ceste v Rogaški Slatini, s tem da bo TOZD steklar na poravnala finančne obveznosti po izpolnitvi ostalih finančnih obveznosti iz ostanka dohodka delovne organizacije in sicer: rezervni sklad nerazvitih republik, republiški sklad SR Slovenije in občine, anuitete iz tega dela dohodka (za osnovna in obratna sredstva) ter sklad skupne porabe za financiranje letnih dopustov — regresi.

3.

Podpiše se samoupravni sporazum o temeljnih planov Ljubljanske banke, podružnice Celje za obdobje 1976—80.

4.

Jubilejne nagrade delavcem, ki so dopolnili 20 let delovne dobe, se podeli na letni konferenci osnovne organizacije sindikata.

Upravni odbor

Upravni odbor TOZD steklarne Rogaška Slatina je na 16. redni seji 4. decembra letos potrdil predlagane cenike del, ki jih je pripravila komisija za cenike del. Istočasno so bile potrjene opravljene nadure, katerih število se je v zadnjem času precej povečalo. S tem v zvezi upravni odbor priporoča vodjem oddelkov naj delo organizirajo tako, da bo število nadur čim manjše!

REZIKA TOMIČ

POMEMBNEJŠI SKLEPI DELAVSKEGA SVETA TOZD SLOVENSKA BISTRICA

Na republiškem povprečju

V začetku tega meseca, bilo je 9. decembra, je delavski svet TOZD Slovenska Bistrica sprejel pomemben sklep. Na predlog komisije za osebne dohodke in po sklepu minulega zbora kolektiva so zaposlenim članom v bistriški temeljni organizaciji, ki doslej niso prejemale osebnega dohodka v višini 60 odstotkov republiškega povprečnega osebnega dohodka odobrili enotni neto znesek neglede na dohodke in nadomestila po sporazumu, po delovnih mestih ali skupinah!

Tako so doslej najnižje ocenjena delovna mesta pridobila naslednje zneske: vezanje stekla 220 dinarjev, brisanje in postrežba v dekoraciji 250 dinarjev, čiščenje proizvodnih

prostorov 240 dinarjev, stiskanje — odnašanje 80 dinarjev, umivanje stekla 300 dinarjev zlagalec stekla s traku 230 dinarjev. Te spremembe veljajo od 1. novembra letos in so pomemben napredek v prizadevanjih za ureditev razmerij na področju delitve osebnih dohodkov v bistriški temeljni organizaciji. Seštevki tako izračunanih osebnih dohodkov se mesečno prebija k skupni masi sredstev za osebne dohodke temeljne organizacije.

Trinajsta seja delavskega sveta bistriške TOZD je prinesla še nekatere pomembne sklepe:

1.

Člani temeljne organizacije, ki sprejemajo nadomestilo osebnega

dohodka iz naslova bolezni, ne morejo še posebej dobivati izplačanega osebnega dohodka iz minulega dela, ker je ta že zajet v osnovi za izračun bolezni. Enako velja za delavce, ki so na poklicni rehabilitaciji, saj je tudi njihov osebni dohodek iz minulega dela prav tako že zajet v osnovi nadomestila, ki ga sprejemajo od območne skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Veljavnost obračuna po tem načinu se začne s 1. januarjem 1977.

2.

Sprejet je delovni koledar s preračunom prostih dni v letu 1977, prilagojen potrebam in delovnim pogojem ter usklajen s priporočilom osnovne organizacije sindikata

ter zajetim kolektivnim dopustom 9 delovnih dni in to od 16. do 31. julija 1977.

3.

Za zmesarno se kupi novo specialno tehtnico za tehtanje do dveh kilogramov kemikalij; ostali potrebni nakupi za preureditev zmesarne bremene sprotne sredstva poslovnega sklada.

Na 12. seji je delavski svet TOZD Slovenska Bistrica sprejel telemembnejše sklepe:

1. Vodji in komercialistu TOZD

se odobri tridnevno službeno potovanje v Zvezno republiko Nemčijo, da obiščeta kupce Eickmeir, Huxstadt, Schöning in skleneta dogovore za dobave in cene v letu 1977. Sklep je uresničen!

2.

Imenuje se komisijo za izvršitev rednega letnega popisa sredstev te-

meljne organizacije s stanjem 31. decembra 1976.

3.

Sprejme se predlog ekipe za odnašanje loncev in z veljavnostjo od 1. novembra 1976 spremeni tarifo na 1.100,00 din za lonec. Če nastopi potreba po odnašanju loncev v nedeljo ali praznik, velja za to delo posebna tarifa 1.650,00 dinarjev za lonec.

4.

Odkupi se hladilnico LINN od steklarske šole Rogaška Slatina v preostalem znesku 175.000 dinarjev in jo vpiše v evidenco osnovnih sredstev TOZD. Sredstva bremene prosto amortizacijo temeljne organizacije.

5.

Odobri se dotacijo osnovni organizaciji sindikata temeljne organizacije za nagraditev upokojencev in za organizacijo proslave 29. novem-

bra v Rogaški Slatini v znesku 4.000,00 dinarjev iz sredstev sklada skupne porabe temeljne organizacije.

6.

Uresniči se sklep 11. seje delavskega sveta temeljne organizacije in izplača regres ter sejnine članom organov samoupravljanja pretekega mandata po veljavnostih samoupravnih aktov in dosedanjih sklepov temeljne organizacije, s tem da se zaradi neodgovornosti izključene ali drugače neopravičene člane črta iz spiska upravičencev za regres. Sklep je že uresničen!

7.

V breme poslovnega sklada temeljne organizacije se poravnava obremenitev njenega deleža 6.820,00 dinarjev steklarni Hrastnik za izdelavo elaborata o sestavljeni organizaciji združenega dela.

VIKTOR HORVAT

PREBRALI SMO ZA VAS V TEDNIKU »DELAVSKA ENOTNOST«

Kako jubilejne nagrade?

sprašujete — odgovarjamo

V naši temeljni organizaciji združenega dela piše v samoupravnem splošnem aktu, da znašajo jubilejne nagrade: za 10 let 2300 din, za 20 let 3450 din in za 30 let 4600 din. Letos smo prvič podeljevali te nagrade. Zanima me, ali je delavec, ki je letos, ob 19-letnem jubileju, dobil nagrado za desetletno zvestobo kolektivu, v naslednjem letu, ko bo dosegel dvajset let neprekinjenega dela, upravičen do celotne nagrade v znesku 3450 ali samo do razlike med 2300 in 3450 din. H. A. Koper

Odbor sindikatov Slovenije za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pojasnjuje:

V sindikalni listi za leto 1976 je zapisano, da lahko organizacije, ki prvič uvajajo jubilejne nagrade, izplačajo za nazaj nagrado samo za en jubilej. To pomeni, da ste ravnali prav, ko ste delavcu z 19 leti delovne dobe v organizaciji združenega dela podelili nagrado za 10-letni jubilej. V naslednjem letu pa je ta delavec, ko bo dosegel 20-letni jubilej, na osnovi določil vašega samoupravnega splošnega akta upravičen do celotne nagrade v višini 3450 din in ne samo do razlike. Če pa bi ta delavec prejel za 20-letni jubilej razliko med 2300 in 3450 din, bi pomenilo, da nagrade za 10-letni jubilej ni dobil, ampak je prejel le nagrado za 20-letni jubilej, vendar v dveh obrokih.

V zvezi z jubilejnimi nagradami pogosto nastajajo nesporazumi, saj si te nagrade vsak razlaga po svoje. V tedniku »Delavska enotnost« je med drugimi tudi rubrika »Sprašujete-odgovarjamo«. Tako je v tem glasilu Zveze sindikatov Slovenije od 11. decembra delavec H. A. iz Kopra zastavil objavljeno vprašanje in dobil od odbora sindikatov Slovenije za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pojasnilo:

POPRAVEK

Ne Hernaus ampak Humski!

V novembrski izdaji »Steklarja« ste objavili netočen podatek o udeležbi sindikalnih delavcev na seminarju na Pohorju.

Zapisali ste, da se je seminarja med drugimi udeležil Franc Hernaus. To pa ni točno, saj se je seminarja udeležil Miro Humski. Zato se nam zdi umestno, da to v prihodnji izdaji popravite!

Delavci izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata bruslnica

Hvala za opozorilo na napako, ki je obenem tudi popravek!

Urednik!

»ZA NOVO LETO VAM ŽELIM ...!«

Argusov sprehod

V prijetnem pisemcu, ki sem ga pred kratkim prejel, mi tokrat še neznani prijatelj vošči vse najboljše v novem letu 1977 in na koncu malce zlobno pripomni: »Vem, Argus, da ne sodiš med tiste osnovnošolčke, ki še čakajo dedka Mraza, toda prepričan sem, da si tudi ti za novo leto kaj želiš. Bi mi zaupal svoje želje? Ne tako naskrivaj, ampak tako, da bi še drugi vedeli, kaj si želiš?«

O, ježešna! Še vprašuješ? Jih ti nimaš? Jaz jih imam več, kakor si misliš. Nikar ne vprašuj za vse želje, ko pa dobro veš, da vseh na tako skop odmerjenem prostoru res ne morem opisati...! Dovoli pa mi, da katero tudi zaše obdržim, saj veš, da vseh skritih želja ne moremo tako javno zaupati. Pa vendarle!

Želim si najprej, da se mi ne bi več pripetilo to, kar se mi je bilo skoraj ob koncu leta, ko sem tujo napako v zvezi s pokojnino obesil ljudem, ki imajo opraviti s štampiljkami, nimajo pa nobene zveze s storjeno napako! Pravila lepega vedenja veljajo, da je storjeno krivico treba popraviti, pa se za to kot olikan vsevidec (zda je že malce sramljiva) iskreno opravičujem!

Eni pravijo, da je treba načrtovati vsako reč, ker da bajé brez tega življenje res postane neznosno. V to sem se prepričal pred kratkim, ko sem v pravilniku o delitvi stanovanj zasledil, da velja več točk leto vložene prošnje za stanovanje kakor eno leto dela v tovarni. Zato moj nasvet: Vsi, ki bodo prihodnje leto prišli na svet, naj nemudoma vložijo prošnjo za stanovanje, saj se jim bo do takrat, ko bodo pričeli delati, nabralo okoli 45 točk; odvisno pač od tega kdaj bodo pričeli z delom!

Lažje bodo prišli do stanovanja tudi v primeru, ko zapuščajo delovno skupnost ali to nameravajo storiti v kratkem, saj je veliko vprašanje, če bodo še kje tako široko srčni.

Iskreno želim tudi, da bi se po možnosti stisnili v privatnem stanovanju,

kajti jeziček na tehtnici hitro potegne v to smer neglede na to, ali je privatno stanovanje — kar se ne redko zgodi — morda bolj kakovostno od kakšnega družbenega! Torej, želim si, da bi — preden pride na vrsto za stanovanje v družbeni lasti — vsaj nekaj časa stanoval pri zasebniku. Bolj bo vžgalo!

Majhno stanovanje ni kaj prijetno, če je več glav pri hiši. Zgodi pa se tudi, kar si manj želim, naj že v sedanjih razdeljenih stanovanjih ne stanuje nihče, čeprav bi nekomu še kako prav prišlo. Želim si, da bi v prihodnjem letu pobrskali po vseh stanovanjih, ki nam lahko kakor koli pomagajo rešiti še nerešena vprašanja.

Vroče si želim, da bi vsaj prihodnje leto, če že ne gorijo več kot pol-drugo leto, vendarle pričeli goré grelci za gretje loncev, ki so od nas terjali več kakor 600.000 dinarjev. Tiho upam, toda po poteku dogodkov sodeč me obdaja strah, da bomo ugotovili, kako v tej zadevi ni krivcev in se bomo izgovorili na tisto znano, po kateri v takšnih zadevah nihče ni odgovoren.

Absolutna resnica je, da bi bilo treba nekaj storiti, da bi poiskali notranje rezerve. Morda bi že v prihodnjem letu kazalo sprožiti vprašanje odpiranja novih delovnih mest, s katerimi bi prispevali k stabilizaciji naše že kar zakoreninjene miselnosti, da je važno odpreti delovno mesto, četudi se potem ne zmenimo zanj, ali sploh služi svojemu namenu ali ne!

Moja velika novoletna želja je, da bi mi nekdo kupil več zemljevidov ali kakšnih drugih pripomočkov, ki bi jih potem razdelil ljudem z zmešanimi pojmi o Kozjem in Kozjanskem. Nemara bi jim s tem vsaj malo pomagal v prizadevanjih, ko posežejo v razpravo med razsodnimi ljudmi, da bi tako vneto delali za rekreacijski center v Rogaški Slatini tudi več dni in da so dosti delali za Kozje.

Nevtralizacija naj bi pomenilo nepristranskost. Dolgo časa sem si želel, da bi nekdo to uporabil kar v praksi. Tako bi poskrbel za nevtralizacijo vonja po alkoholu, ki je na nekaterih delovnih mestih tako vsakdanji in močnejši od vseh drugih vonjav. Morebiti bi s tem naredil veliko uslugo »močnim«, nam pa bi »prislužil« se kakšen dinar več.

Ako želim stabilizacijo naših navad, bi si v prihodnjem letu želel samoupravljanje v rednem delovnem času in izven. Tako bodo steklarji kar naprej svoje samoupravljalne dolžnosti opravljali po sedemurnem delu, drugi pa bi to isto delo opravili med šihom. Če mislite, da bo razlika v sejinah, ste se pošteno ušeli!

Jadikovanje po izgubljenem delovnem času bo najbolj zaleglo, če bomo pridno pripovedovali, kako je treba vsako minuto smotrno izkoristiti tako, da bomo čim pozneje prišli na delo. Po možnosti več minut, kajti malo se ne izplača!

Bolezni si ne želim zaradi tega, ker me bodo po enomesečnem staležu poslali na delo s priporočilom, če mi ne bo ravno najboljše, naj se oglašim v kratkem!

Odpošiljanje »Steklarja« na domove tistih delavcev, ki so upokojeni ali pa služijo vojaški rok, je včasih zapleteno. Na naši pošti namreč ne veljajo taki običaji kakor pri drugih poštah, pa radi kaj tudi zakomplicirajo. V Rogatcu pa pravijo, da nismo nerodni in našo pošiljko brez pomislekov sprejemajo. Želim si, da bi tako ravnali tudi v mestu in ne le na podeželju!

Laikom se bodo sestanki nekaterih brusilk in iz drugih oddelkov zdeli sila nepomembni, toda jaz vem, da večkratne »čik-pavze« in »trač-partije, v 00 ali WC prostorih kar zaležejo, saj tam zvedo veliko zanimivega o tem, kako njihovi sodelavci niso pridni!

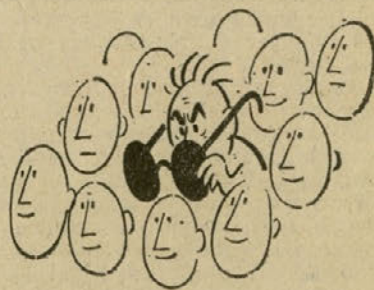
Jednato razpravo kritikov, ki niso česar ne povedo, bom tudi v prihodnjem letu štel za »ta boljšo« in jih »tozadevno« predlagal za nagrado, kajti velika škoda bi bila, če »zaščitnikom« delavskih pravic ne bi dali ustreznega priznanja. Če se skrivajo v mišje luknje takrat, ko je treba, jim ne bomo šeli v zlo, ker to je njihov slog dela.

Škoda, da ne morem nadaljevati in ustreči vsem, ki so si zaslužili novoletne želje in čestitke. Seznam

ni izčrpan s temi željami, saj bomo kakšno tudi sproti izročili, če bo le priložnost za to!

Eni bodo jadikovali, ker letos niso prišli v mojo rubriko, čeprav so to zaslužili. Drugi pa bodo zmerjali, ker so bili moji gostje. Že po tem vidimo, da smo ljudje z različnimi željami. Moje so takšne, kakršne boste prebrali iz začetnih črk, odstavkov če jih boste prebrali v zaporedju!

Želim vam manj mojih obiskov. To pa pomeni uresničitev moje novoletne želje!

Vaš, kmalu eno leto starejši
Argus

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO!

Kaj je s štipendijami?

Med študenti in dijaki je nastala v zadnjem času v zvezi s štipendijami iz združenih sredstev precejšnja zmeda. Ker z zadevo nismo bili v celoti seznanjeni, smo zaprosili za razumljiv odgovor Mirka Firerja, člana izvršnega odbora skupne komisije o štipendiranju občine Šmarje pri Jelšah, ki je hkrati tudi sodeloval kot delegat na 6. seji skupne komisije podpisnikov samoupravnega sporazuma na republiški ravni v Ljubljani 25. novembra letos. Tovariš Firer nam je poslal v odgovor tole:

»Da se zagotovi redno izplačevanje štipendij iz združenih sredstev tistim učencem in dijakom ter študentom, ki so te družbene pomoči potrebni, je skupna komisija podpisnic samoupravnega sporazuma na ravni republike morala že tretjič letos obravnavati in ocenjevati štipendijsko politiko. Na podlagi ocene finančnih razmer in upoštevajoč število novih kandidatov je komisija ugotovila, da bodo finančna sredstva, zbrana po samoupravnem sporazumu v višini 0,5 odst. od sredstev za osebne dohodke v organizacijah združenega dela v republiki, zadoščala komaj za kakšnih 70 odst. potreb za te namene!

Na osnovi takih ugotovitev je bilo nujno treba sprejeti nekatere nove ukrepe. In že na četrti in peti seji skupne komisije 29. januarja in 30. junija letos je bilo sklenjeno, da se tistim štipendistom, ki se vozijo v mesto svojega šolanja iz kraja svojega prebivanja in nazaj (tako imenovani vozači), zniža stroške šolanja (kar je osnova za izračun štipendije!) za 450 dinarjev in da se štipendistom, ki imajo stalno prebivališče v mestu svojega šolanja, zmanjša stroške šolanja za 650 dinarjev. Polno priznani stroški šolanja so namreč za dijake 1.950 dinarjev na mesec, za študente pa so 2.100 dinarjev na mesec. Hkrati pa je bilo tudi sklenjeno, da se tistim štipendistom, ki prejemajo štipendijo do 500 dinarjev, te do preklica

ne izplačuje, razen če že sprejemajo kadrovske štipendije!

Ker se je število novih kandidatov za štipendije močno povečalo, starih štipendistov pa le malo upada, je nova analiza o finančnih razmerah pokazala, da zbrana sredstva kljub takim sprejetim ukrepom zadoščajo le za dve tretjini potrebnih sredstev. Zato se je skupna komisija podpisnic samoupravnega sporazuma na ravni republik 25. novembra letos morala znova sestati ter po vsestranski analizi takratnih razmer sprejeti nove ukrepe. Razmere v našem gospodarstvu namreč ne dopuščajo večjih obremenitev od višine 0,5 odst. sredstev za osebne dohodke organizacij združenega dela, zato je bilo treba sprejeti bolj ostra merila za dodeljevanje štipendij iz združenih sredstev.

Po sklepu komisije se pri dodeljevanju štipendij za dijake in študente upošteva cenzus 2.000 dinarjev na družinskega člana, s tem da velja ta cenzus le za prednostne stroke (deficitarni poklici), ki so bile navedene v razpisu štipendij iz združenih sredstev. Kolikor pa razpisa ni bilo, se uporablja za prednostne poklice tehniške, pedagoške in zdravstvene poklice (po zadnjem odstavku 11. člena družbenega dogovora o štipendijah!). Pod cenzus 2.000 dinarjev se uvršča tudi vse dijake in študente, ki že prejemajo kadrovske štipendije, in vse tiste štipendiste, ki imajo odličen učni

uspeh ne glede na smer svojega šolanja!

Za dijake in študente, ki se šolajo za deficitarne poklice, torej za tiste, ki niso bili navedeni v razpisih ali ki niso navedeni v 11. členu družbenega dogovora o štipendijah, se upošteva cenzus 1.000 dinarjev na družinskega člana!

Za izračun povprečnega osebnega dohodka na družinskega člana v kmetijstvu se upošteva katastrski dohodek, pomnožen s številom 14 (povzetek po skupnosti otroškega varstva, Uradni list SRS št. 5/1976, stran 232/31).

Sprejetje dvojnega cenzusa je bilo nujno zaradi iztirjenja kadrovske situacije. Mladina se je začela odločati za šolanje preveč mimo družbenih potreb. Zato je bilo nujno na vsak način zagotoviti nekakšno vrsto kadrovske prednosti.

Kot prednostno merilo pri dodeljevanju štipendij kakor tudi za določanje upravičenosti do prejemanja te družbene pomoči se upošteva tudi štipendistov učni uspeh, s tem da se izloči kandidate z zadostnim uspehom, če le-ta le ni objektivno pogojen. To omejitve pa se upošteva le za štiriletno srednje šole.

To so najnovejši ukrepi na področju štipendiranja iz družbenih sredstev, s tem da je bil sprejet tudi sklep, naj se s 1. januarjem 1977 povzra kadrovske štipendije za 15 odst. Prav tako naj se takrat valorizira odbitek za tako imenovane vozače za 15 odst., torej od sedanjih 450 dinarjev na 520 dinarjev, in naj se valorizira odbitek tudi za tiste, ki bivajo stalno v mestih svojega šolanja, za 30 odst., torej od sedanjih 650 dinarjev na 850 dinarjev. Z novim ukrepom pa preneha

veljati tudi sklep 5. seje skupne komisije, po katerem se štipendij do 500 dinarjev do nadaljnjega ne izplačuje.

Kakor je razvidno iz navedenih ukrepov skupne komisije, bodo morale strokovne komisije skupnosti za zaposlovanje ali občin preračunati vse sedanje štipendije ter tudi vse nove vloge predvidoma v decembru in z veljavnostjo za učence in dijakke s 1. septembrom 1976 ter za študente s 1. oktobrom letos! Tako preračunane nove štipendije lahko pričakujemo v januarju prihodnje leto!

Ker je z družbenim dogovorom zagotovljeno solidarnostno prelivanje sredstev, zbranih v višini 0,5 odst. od sredstev za osebne dohodeke zaposlenih, je zelo pomembno, kako podpisniki samoupravnega sporazuma izpolnjujejo svoje obveznosti iz tega sporazuma. Treba bo

stalno spremljati dotekanje sredstev iz organizacij združenega dela in od zasebnih obrtnikov. To pa naj velja tako za tiste, ki solidarnostno sprejemajo pomoč, kakor tudi za tiste, ki solidarnostno sprejemajo pomoč. V naši nerazviti občini ta sredstva solidarnostno sprejemamo, saj bi zbrana sredstva v občini bila komaj za eno četrtino potrebnih sredstev, namenjenih štipendijam. Za izplačilo štipendij iz združenih sredstev smo za obdobje letošnjih osmih mesecev v občini porabili 4.436.965 dinarjev, po samoupravnem sporazumu pa smo zbrali v občini sredstev za te namene le za 1.034.864 dinarjev. In razlika je pritekla iz solidarnostnega prelivanja sredstev po družbenem dogovoru.

Štipendistov iz združenih sredstev je bilo v občini Šmarje pri Jelšah letos 1. januarja 819. Poudariti pa velja, da vseh šolanih strokov-

njakov ne zaposlimo v naši občini, ker se jih kar precej po končanem šolanju zaposli v bolj razvitih občinah. Zato je solidarnost, ki jo sprejemamo, toliko bolj upravičena, in nikakor ne tolikšna, kakor je videti na prvi pogled!

In koliko je v naši občini štipendistov iz združenih sredstev? Do 25. junija je bilo zbranih 122 vlog, po 25. juniju in do 31. septembra pa se je število vlog povečalo za nadaljnjih 264, to je skupno že 386 še neodobrenih štipendij!

Dosedanjih štipendistov je bilo 30. septembra letos 576, od tega prejema osnovno štipendijo 186 štipendistov, razliko med kadrovsko in solidarnostno štipendijo pa prejema 390 štipendistov. In, če upoštevamo že odobrene in še neodobrene štipendije, je število štipendistov iz združenih sredstev v naši občini 962!«

KADROVSKE ZANIMIVOSTI

Mnogo novih sodelavcev...

V oktobru in novembru prišli v TOZD Rogaška Slatina

V oktobru in novembru so sklenili medsebojno razmerje z delavci v TOZD Rogaška Slatina: krogličarja Rifat Jupi in Milan, odnašalci Zlatko Kovačič, Drago Krošlin, Miroslav Lončarič, Jože Plavčak in Franc Rampre, steklobrusilca Alojz Klavžar in Andrej Zlender, brisalci stekla Cita Butolen, Jožefa Drofenik, Tanja Medved in Dragica Močnik, kartotekar gotovih izdelkov Jože Lončarič, pomočnik skladiščnika gotovih izdelkov Erih Lešnik in štipendist Titovega sklada Franc Černelc.

V oktobru prišli v TOZD Slovenska Bistrica

V oktobru so sklenili medsebojno razmerje z delavci TOZD Slovenska Bistrica: delavec pri peči Jože Galenač, izlagalec na traku Matija Obravnik in stiskalci pri peči Feliks Hribernik, Zlatko Galun in Milan Rebernak.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva!

V oktobru in novembru so odšli iz TOZD Rogaška Slatina

V oktobru in novembru so zapustili TOZD Rogaška Slatina: krogličar Viktor Klasič, odnašalci Anton Posl, Anton in Jože Seligo in steklobrusilca Štefan Bezamovski in Stanislav Resnik — odšli v JLA; ključavniški mojster Franc Tadini — upokojen, odnašalec Ivan Jutriša — invalidsko upokojen, steklopihalca Gašparič — na poklicni rehabilitaciji; krogličar Marjan Sarlah, pomočnik steklopihalca Andrej Bah, odnašalca Jože Plavčak in Viktor Tepeš, steklobrusilca Franc Filipančič in Marta Jug ter knjigovodkinja materiala Emilija Stih — odpovedali; krogličarja Anton Smeh in Stanislav Strniša, steklobrusilec Karl Plak, brisalki stekla Marija Kunštek in Matilda Vreš — vsi samovoljno zapustili delo; delavec v materialnem skladišču Stanimir Mladenovič — v zapor.

V oktobru so odšli iz TOZD Slovenska Bistrica

V oktobru so zapustili TOZD

Slovenska Bistrica: Peter Martini — upokojen in Milan Ačko, Miroslav Jordanov ter Franc Kangler.

Poročile so se

V oktobru in novembru so se poročile: Marjana Frišek — poročena Medved, Štefka Klakočar — poročena Čoh, Darinka Ferlič — poročena Plemenitaš, Ida Lesjak — poročena Jančič in Marija Sedenik — poročena Ogrizek.

Na novi življenjski poti veliko sreče!

Rodili so se

V oktobru in novembru so se rodili: Igor Andjelič — sin Branke, Lidija Bošnjak — hči Uršule, Oliver Čoh — sin Anice, Lavrencija Fišer — hči Magdalene, Irena Korajža — hči Anice, Denis Mikša — sin Josipa, Jasmina Mikša — hči Antona, in Zvonka Ozvaldič — hči Antona.

Novorojenčkom želimo obilo zdravja, staršem pa iskreno čestitamo!

Sestavila: C. IRŠIČ
in V. HORVAT

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Jože Božiček, Jože Halužan, Viktor Horvat, Tomi Kočica, Milorad Kračun, Julij Lončarič, Poldo Ogrizek in Jovo Tišma • Predsednik uredniškega odbora Poldo Ogrizek, predsednik sveta glasila Ivan Šiter, glavni in odgovorni urednik Jovo Tišma, tajnica uredniškega odbora Cita Novak • Uredništvo: steklarna Boris Kidrič, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 • Naslov: »Steklar«, glasilo OZD steklarne Boris Kidrič in Steklarske šole Rogaška Slatina • Telefon (063) 810-020 • Rokopisov in fotografij ne vračamo • Naklada 2.000 izvodov • Tiska ČGP Delo Ljubljana.

ŠE EN SODELAVEC UPOKOJEN

Ivan Jutriša

Ivan Jutriša se je rodil 24. junija 1924 v bližnji vasi Plat kot sin siromašnega kmeta. Skopa zemlja ni mogla prehraniti petčlanske družine, zato si je Ivan po končani osnovni šoli poiskal prvo zaposlitev. Takratni krivični in izkoriščevalski družbi ni bil mar posameznikov ob-

stoj, pa si je naš sodelavec le s težavo zagotavljal sredstva za skromno življenje in za pomoč svoji družini.

Pred 25 leti se je Ivan Jutriša zaposlil v naši delovni organizaciji kot steklarski vajenec. Z leti je napredoval v krogličarja. Ob težkem

steklarskem delu je zbolel, zato se je moral predčasno invalidsko upokojiti. Ob njegovem odhodu iz delovne organizacije se ga spominjamo kot delavca vesele narave ter mu želimo srečo in zadovoljstvo v upokojenskem staležu!

NAŠ OBISK

Miha Kamenik

V prijetni hišici ob gozdiču v Cigonci pri Slovenski Bistrici sem obiskal enega med prvimi graditelji današnjega steklarskega kolektiva v Slovenski Bistrici. Čeprav mojemu domačinu po domače pravijo Kašlov Miha, v praksi tega ne bi mogli reči, saj je Miha vedno nasmejan in dokaj zdrav, kašelj pa se ga ne loti kar tako...

Tako mi je pripovedoval 70 letni upokojenec Miha Kamenik, ko sva se spoznala. Se pošteno mu nisem razložil namena svojega obiska, že se je Miha smeje odrezal: »Ja, veš, ti si pa še premlad, da bi vedel za vso zgodovino kolektiva steklarne v Slovenski Bistrici in mi prišel pripovedovati o tem precej obširno.

Zaradi tega sva se dogovorila, da bova njegovo pripovedovanje kdaj drugič obelodanila.

Povsem nepričakovano je Miha prišel med »glažarje«. Leta 1950 so ga posodili iz gradbenega podjetja »Granit«, kjer je delal kot zidar. Takrat je bilo namreč v steklarni veliko zidarskih opravil, saj so bili prostori utesnjeni že za proizvodnjo steklenih gumbov. Iz zidarja pri »Granitu« je postal Miha zidar-šamoter in bil prvi graditelj peči za taljenje stekla. Ker je bil edini zidar, so mu bili za pomočnike — strežalce kar zaposleni v podjetju. Dobro se še spominja, kako so težka zidarska dela opravljale tudi ženske.

Po trinajstih letih pionirskega zidarskega dela med steklarji se je Miha Kamenik leta 1964 upokojil in z zakonsko sopotnico Ano sedaj premišljeno obrneta vsak dinar, če hočeta shajati z 2200 dinarji pokojnine. Zdravja je še vedno dobrega. Zelo rad se pogovarja o razvoju steklarne, o življenju v njej pa marsikaj zve iz »Steklarja«, ki ga vsak mesec kar nestrpno pričakuje. Lani je bil prijetno presenečen, ko je videl napredek z novo gradnjo. Z nekdanjimi sodelavci rad obuja spomine na pretekli čas, svoji vnučki pa rad pripoveduje lepe pravljice.

VIKTOR HORVAT

Naš donedavni sodelavec, invalidsko upokojeni Ivan Jutriša.

Sedemdestletni upokojeni sodelavec Miha Kamenik z vnukinjo — foto V. Horvat.

LETOŠNJI DEDEK MRAZ IN OTROCI

Tokrat bo pravičnejši!

Dneve, ki so tik pred nami, z veliko nestrpnostjo pričakujejo malčki, saj jih bo obiskal njihov najbolj priljubljeni dedek Mraz. Vsako leto, ko je prišel iz daljave in zasnežene dežele, je prinesel kakšno darilo, ki se mu niso odrekli niti bolj odrasli.

Včasih se je pripetilo, da je bil tudi nekoliko krivičen, saj je nekaterim prinesel zvrhano mero vsega, drugim pa je bil bolj skope roke. Tako so tudi najmlajši v zgodnji življenjski dobi občutili socialne razlike, čeprav jih ne bi bilo treba. Pa saj ne bomo krivili dedka Mraza, ko pa vemo, da je bil pri tem prispevek nas, starejših, največji!

A kdor prizna, so včasih rekli, se mu polovica odpusti. Mi smo priznali našo večletno napako in jo sedaj odpravljamo. Veseli bomo, če nam bodo to napako odpustili tisti, ki najbolj nestrpnost pričakujejo moža s sivo brado. Saj vemo, da bodo, ker znajo biti pravični in med seboj podelili veselje ob prihodu dedka Mraza na enake dele.

Letos torej prihaja dedek Mraz, ki bo imel enako rad vse otroke v naši občini in ker jih ima enako rad, bodo deležni enakih darilnih zavojčkov.

Dedek Mraz bo letos pripeljal svoje spremstvo in se bo že 26. de-

cembra sprehajal po Rogaški Slatini ob 15.30 uri. Poleg zavojčkov z darili, ki jih bo delil od 28. do 30. decembra ob 14.30 uri, bo dedek Mraz pripravil tudi zanimiv novoletni program. Vi, ki ste doma okoli steklarne »Boris Kidrič«, Tržišča in bližnjih vasi na spodnjem delu Rogaške Slatine, pridite v osnovno šolo in se poveselite skupaj z dedkom Mrazom! Tisti, ki so še v vrtcu ali doma, pa bodo še pravočasno zvedeli, kdaj in kje jih bo obiskal dedek Mraz.

Pridite v čim večjem številu, ker dedek Mraz rad vidi veliko otrok okrog sebe!

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE KONČANE

Prehodni pokal prvič naš

Ob zaključku delavskih športnih iger občine Šmarje pri Jelšah lahko zapišemo, da je prehodni pokal končno le prišel v naše roke. Njegova osvojitve pa ne pomeni nobeno presenečenje, saj bi ga ob bolj načrtnem delu lahko osvojili že prej. Presenečenje je bolj to, da smo toliko let čakali na to lovoriko. Od šestih panog — šah, namizni tenis, streljanje, mali nogomet, odbojka in kegljanje — smo v moški konkurenci osvojili pet prvih in eno drugo mesto. Naše predstavnice v ženski konkurenci so nastopile v štirih panogah in se tudi dobro odrezale. Glavni tekmec v boju za prvo mesto moštvo Prosvete letos ni imelo toliko uspeha kakor prejšnja leta.

Kljub temu, da smo z dosežki naših športnih predstavnikov zadovoljni in si zanje zaslužijo čestitke, pa je vendarle treba reči, da v organizaciji delavskih športnih iger nekaj ni v redu. Razen v streljanju in delno v šahu sta bili njihova organizacija in vodenje slabi. Prav tako je treba reči, da se vodje, ki so odgovarjali za posamezno sodelovanje ekip delovnih organizacij, niso izkazali, saj smo pri odbojki na primer zabeležili, da so nastopila le tri moštva. To vse kaže, da je pred organizatorji delavskih športnih iger resna naloga v prihodnjem letu tekmovanja v okviru delavskih športnih iger postavimo na bolj zdrave temelje!

Zavedati bi se morali, da so delavske športne igre odraz množičnega športnorekreacijskega udejstevanja delavcev v organizacijah združenega dela in temeljnih organizacijah združenega dela. So namreč nekatere delovne skupnosti, med katerimi je žal tudi steklarska šola, ki vse premalo resno jemljejo sklepe VIII. kongresa Zveze sindikatov Slovenije o rekreacijski dejavnosti med člani sindikata. Zelo umestna se zdi misel, naj bi imel v zvezi z množičnostjo na tem področju malce večjo besedo občinski sindikalni svet, kajti posamezni prepušeni sami sebi in brez ustrezne moralne ter materialne podpore bodo storili bore malo!

Komisija za oddih in rekreacijo

ni v celoti izpolnila zadano ji nalogo. Po programu je bilo predvideno tekmovanje v desetih športnih panogah; izvedeno pa je bilo samo v šestih. Ze ta podatek priča v prid zahtevi po reorganizaciji tega tekmovanja!

Vsem nastopajočim v delavskih športnih igrah iskrena zahvala za sodelovanje in želja, da bi v prihodnjem letu pritegnili še več sodelavcev steklarne v redno rekreacijsko dejavnost, saj je očitno, da se z malo dobre volje z dobro organizacijo lahko upravičeno potegujemo za najvišji naslov v delavskih športnih igrah tudi v popolnem programu!

ZVONKO ČANAKI

ŠAH

Za prve točke

Čeprav so šahisti v Rogaški Slatini nekoč sloveli za izjemno močne, že nekaj zadnjih let ni več tako, ker je vladalo med njimi mrtvilo, saj nimajo prostorov. Tekmovanja med obrati so zbudila kanček upanja, da bi se za šah spet dalo narediti kaj več. Domenjeno je bilo, da bi pričeli z delom tako začetniki

tako tudi tisti, ki se potegujejo za sam vrh ne le v našem novopečenem mestu, ampak v občinskem merilu. Tako bodo šahisti imeli redne igralne dneve vsak ponedeljek od 17. do 20. ure v zgornji jedilnici delavske restavracije. Ljubitelji šaha, ne zamudite torej te ugodne priložnosti!

NAŠIH 50 LET

Jugovarjevi spomini

Cetrto nadaljevanje Jugovarjevih spominov je namenjeno izgnanstvu steklarjev na Hrvaško, izdajstvu aktivistov, srečanjih z Borisom Kidričem in povojni delovni vnemi steklarjev. Tudi tokrat smo bili zaradi stiske s prostorom prisiljeni njegove spiske skrajšati!

V Brestanici smo bili Na grajskih podih in še istega dne ponoči so nas s posebnim transportom odpeljali v Zagreb, prihodnjega dne pa smo bili že v Slavonski Požegi. V nekdanji tankovski garaži smo čakali na nadaljnji razplet naše usode. Bilo nas je veliko, zlasti otrok. Ležali smo na slami; hrana je bila slaba. Okupator ni imel usmiljenja niti do otrok.

Iz taborišča so nas nato odpeljali v Garešnico, od tam pa v vas Dišnik k pravoslavnim družinam, ki so nas lepo sprejele. Enako kakor mi, so tudi te srbske družine živele v strahu za življenje, saj so ponoči bežale v gozdove. Po dvotedenskem bivanju v Dišniku, smo dobili delo v steklarni »Straža« in tam živeli. Pihanje tudi do desetlitrskih steklenic je bilo za nas, ki nismo bili vajeni tako težkega dela, zelo naporno.

Seznam aktivistov v rokah gestapa ...

Rogaška Slatina je preživljala težke dneve. Gestapo in domači izdajalci so bili povsod. Hodili so okrog domov sumljivih in prisluškovali, če kdo posluša radio Moskva ali London, da bi ga ovdili. Kljub terorju je komunistična partija delovala in organizirala pobiranje pomoči partizanom. Zaradi izdaje je seznam aktivistov prišel v roke gestapu in na podlagi tega so jih precej zaprli, 13 med njimi pa so jih 22. julija 1942 v celjskem »Starem piskru« ustrelili.

Ob 50. obletnici steklarne »Boris Kidrič«, ob 50. obletnici ustanovitve prve partijske celice v Rogaški Slatini in ob 35. obletnici ustrelitve talcev se prebivalci Rogaške Slatine in delavci s spoštovanjem spominjamo vseh žrtev, ki sta jih dali steklarna in Rogaška Slatina v veliki narodnoosvobodilni vojni proti največjemu sovražniku ljudstva Hitlerju in petokolonašem. Spomin na žrtev, padle za našo svobodo, bo večno živel med nami in nas opozarjal, da je svoboda in našo samoupravno socialistično skupnost treba varovati z vsemi močmi.

Čakalo nas je veliko dela ...

Po osvoboditvi nas je čakalo veliko dela, saj je okupator steklarni prizadejal hude rane; najboljši

steklarji — njeni pionirji — pa so bili ustreljeni kot talci. Živeči smo zasukali rokave, da bi obnovili steklarsko peč in se pripravljali na novo delo. Zlasti je primanjkovalo raznega materiala in premoga. Delati smo pričeli 3. septembra 1945. Da pa smo sploh lahko pričeli, nam je bil v veliko pomoč prav prvi predsednik slovenske vlade pokojni Boris Kidrič.

Na prvem kongresu Osvobodilne fronte 15. julija 1945 je po govoru tovariša Kidriča nas je prevzelo nepopisno navdušenje. Med premorom smo hodili sem ter tja in srečali pokojnega Franca Svetka, ki je bil pred vojno v delavski zbornici v Celju. Domneval je, da z Jožetom Siterjem Kidriča pozna, pa naju je odpeljal pred tribuno ter Kidriču povedal, da ga čakata dva delavca iz Rogaške Slatine. Razporejen je povpraševal, kako je v Rogaški Slatini, in pripomnil, da smo imeli veliko žrtev in da nekateri njegovih znancev ni več med živimi. Dejal je, da se jim moramo oddolžiti za takšno veliko darilo za našo zmago. »V svobodni domovini nas čaka veliko dela«, je poudaril, »saj je treba veliko uničenega obnoviti in zgraditi večje in lepše objekte!«

»Steklarna bo delala in še večja bo ...!«

Borisa Kidriča je tudi zanimalo, ali bomo lahko pričeli z delom. Povedala sva mu da je peč sicer cela, po partizanskem napadu pa sta uničena generator in upravno poslopje, tako da steklarna potlej ni več obratovala. Povabila sva Borisa Kidriča, naj obišče Rogaško Slatino. In o ljubo je kmalu tudi izpolnil. Z ženo Zdenko in z več sodelavci je že konec julija obiskal Rogaško Slatino in si ogledal steklarno, ki še ni obratovala. Pogovarjali so se z delavci, ki so goste v velikem številu pozdravili.

Drugo srečanje z Borisom Kidričem je bilo v Ljubljani mes sindikalnim sestankom iz vse Slovenije. Na njem so govorili o pričetku obratovanja tovarn in tam smo zvedeli za nas nič kaj ugodno novico, kako je bilo odločeno, da bomo šli rogaški steklarji v Hrastnik, ker je tam bilo dosti generatorskega plina in prostora za vse nas. S Slatinskih sva se znašla pred

resno zadevo. Edino rešitev sva še videla v tovarišu Borisu. Obiskala sva ga in mu razložila, zakaj sva prišla. In po pravici povedano, bila sva zelo prestrašena, ali bomo res morali zapustiti prelepo Rogaško Slatino. Pa naju je Kidrič prijetno presenetil s odgovorom: »Noben ne bo šel nikamor! Rogaška steklarna bo delala in še povečala jo bomo. Pričakujemo od vas, da boste postali najboljši graditelji naše nove socialistične domovine, kjer ne bo več izkoriščanih!« In prvega septembra 1945 smo imeli slavnostno zborovanje pred pričetkom dela. Steklopihalec Jože Siter je postal generalni direktor steklarske industrije Jugoslavije.

Tovariš Boris Kidrič nikoli ni pozabil vprašati za steklarno. Tako je tudi na prvem kongresu sindikatov. V bežnem srečanju, ki je bilo po kongresu v domu JLA v Beogradu, se je Boris zanimal, ali imamo pri nas informbirojevce. Na odgovor, da ne, je bil zelo zadovoljen in dejal, da je to prava pot in naj kar naprej delamo tako.

Steklarna je bila zvezno podjetje, leta 1947 pa je bil sprejet petletni plan razvoja. Takrat smo pričeli graditi novo halo za dve peči in za novo brusilnico, kar je pomenilo podvojitev zmogljivosti.

Potlej se je v steklarni veliko tega spremenilo. Podjetje se je naglo razvijalo, izdelki pa so zasloveli doma in v tujini, saj smo le dobre dve leti po osvoboditvi že pričeli izvažati na tuja tržišča. Številne razstave v tujini so pokazale, da rogaško steklo ne zaostaja prav nič za tujimi izdelki. Delovni kolektiv si je prizadeval za še boljše proizvodnjo. Tako smo letne načrte izpolnjevali: 1947 s 110 %, 1948 s 113 %, 1949 s 149 % in 1950 s 112 %.

Svoje naloge smo delavci v petletnem planu vestno izpolnjevali. Zaradi takšne prizadevnosti je bilo razglašanih veliko udarnikov.

Z rastjo podjetja je bilo treba skrbeti tudi za nove, strokovno usposobljene delavce. Že leta 1947 je bila ustanovljena industrijska steklarska šola, ki je ne le rogaški steklarni, ampak vsej jugoslovanski steklarski industriji dajala kvalificirane steklopihale, steklobrusilce in stekloslikarje.

Delavci steklarne smo 16. septembra uresničili geslo »Tovarne delavcem!«, saj smo tega dne na veliki slovesnosti prvič izvolili delavski svet in prevzeli tovarno v upravljanje. Ključje je sprejel pisec teh spominov kot prvi predsednik delav-

skega sveta. Na isti slovesnosti je kolektiv sprejel najvišje zvezno priznanje — Prehodno zastavico — kot najboljši steklarski kolektiv leta 1950 med steklarskimi kolektivi in denarno nagrado 115.000 dinarjev.

To je bila velika spodbuda vsemu kolektivu za delo v sami proizvodnji kakor tudi za njegovo delovanje na partijskem, sindikalnem in kulturnem področju. Delavci smo se odločno lotili obnavljanja porušene domovine z množičnim prostovoljnim delom...

Ko homo slavili petdeseto obletnico, se s ponosom spominjamo prehojene poti. S posebnim spoštovanjem pa se spominimo vseh tistih, ki so se bojevali za delavčev boljši jutri in pravice, ki mu gredo, saj so pogumno prenašali trpljenje, preganjanje, zapore, številni pa so žrtvovali tudi svoja življenja za to, kar mi danes uživamo...

Boris Kidrič z ženo Zdenko je vsako leto obiskoval našo steklarno in se pogovarjal z delavci. Ker sem bil predsednik delavskega sveta, me

je spraševal o tem in onem. Ko sem mu ob nekem takem srečanju odgovoril, da je — če gledamo kot celoto — vse v redu, me je Kidrič poučil, da je treba vse gledati bolj poglobljeno. Šele tedaj se vidi pomanjkljivost, ki so podlaga za razpravo. Vse v redu ni nikjer in vse je v nenehnem gibanju in snovanju. Pritrdil je, da se pri vsem tem mora slišati odločna delavska beseda.

Leta 1952 je Boris Kidrič zadnjič obiskal Rogaško Slatino. Odkril je spomenik padlim borcem, talcem in žrtvam fašističnega terorja. Po končani slovesnosti mi je tovariš Boris zaupal, da je v mislih vsak dan v Rogaški Slatini, da se sprejema po Knežcu, gozdovih, Rogaški Slatini, Boču, Donački gori in seveda po steklarni. Zanimalo ga je življenje steklarjev, za katere se je — kakor tudi za vse druge delavce — bojeval vse življenje.

Čeprav smo vedeli, da Kidrič bo leha, nas je po vsej Jugoslaviji pretresla novica o njegovi prezgodnji smrti. Delavci steklarne in šmarskega okraja smo se dostojno poslovili

od velikega sina jugoslovanskih narodov, ko smo v Zidanem mostu na krsto z njegovimi posmrtnimi ostanki položili venec in vazo, v kateri je bila zemlja s Knežca.

Se isto leto (1953 — smo steklarji pri vходу v steklarno postavili Borisu Kidriču, velikemu revolucionarju, heroju osvobodilne vojne in junaku socialistične graditve nove Jugoslavije spomenik. Ko ga je tovariš Edvard Kardelj odkril, je med drugim dejal: »...Sedaj Boris Kidrič ne bo več prihajal med steklarje, da bi vas bodril. Zato čuvajte ta spomenik tako, kakor je Boris čuval in se boril za pravice vseh delovnih ljudi!«

Prejšnje, sedanje in prihodnje generacije delavcev v steklarni so s ponosom nosile in bodo s ponosom nosile ime velikana, ki je rad zahajal mednje takrat, ko je bilo najbolj nevarno in takrat, ko je videl bogate sadove revolucionarnega boja jugoslovanskih narodov, v katerih je bil njegov prispevek neizmerljiv.

(Konec)

PRISPEVKI NA RAZPIS ZA NAJBOLJŠE SESTAVKE O STEKLARNI

Ponosni „glažar“

Objavljamo prva dva prispevka na razpis o podelitvi nagrad najboljšim prispevkom o steklarni. To sta spis Ponosni „glažar“ in pesem »Slovljeniki«. Kakor vidite, prispevke že prejemamo. Da komu ne bo žal, se podvzajate, vzemite pero ali svinčnik v roke in napišite, kar menite, da bi bilo vredno. Do 15. januarja 1977 prispele prispevke v uredništvo bomo objavili v januarski izdaji »Steklarja«!

O daljši preteklosti steklarne »Boris Kidrič« je že veliko napisanega. S svojim prispevkom sem preletel bližnjo zgodovino, ki smo jo pisali delavci steklarne od takrat, ko smo pričeli opravljati zgodovinsko poslanstvo s prevzemom tovarniških ključev v svoje roke, upravljati in odločati o ustvarjeni presežni vrednosti svojega dela.

Pravzaprav prevzem tovarniških ključev ni pomenil le nekakšnega priznanja delavcem, ampak nam je naložil številne odgovorne naloge, s katerimi smo se prvič srečali v praksi. Pred delavca — samoupravljalca so se postavljale nove in nove naloge. Čeprav neizkušeni, smo vendarle spoznali, kje nas najbolj čevlji tišči. Uresničitev naših želja je seveda slonela predvsem na gospodarski rasti steklarne; in tam smo pričeli. Dogradili smo drugo peč, zgradili novo brusilnico in delavnice za servisne dejavnosti.

Na vrsti je bila odprava konjske vprege, s katero smo prevažali pitno vodo iz Rogaške Slatine. Torej je bilo treba skrbeti za pitno vodo. In še stanovanjska stiska je bila če-

dalje hujša, pa je bilo treba tudi temu vprašanju nameniti vso skrb. Tudi izredno slaba cesta od železniške postaje do steklarne nas je klicala, saj smo z veliko težavo prevažali steklo, da o težavah nas delavcev, ki smo hodili na delo in z dela niti ne govorimo...!

Nanizal sem le nekaj zgodb vprašanj, ki so bila pred nami, novopečenimi samoupravljalci. Za rešitev vseh teh vprašanj je bilo treba imeti visoko delavsko zavest in biti enotni. Vsak med nami je vedel, kaj mu je storiti za odpravo vseh teh težav, ki so nas trle. Odločno in enotno smo krenili v boj za sistematično odpravo naštetih slabosti...

Proizvodnja je potekala normalno; naročil je bilo dovolj. Dela nam ni manjkalo. Vodilo nas je temeljno geslo: Delati čim več in proizvajati čim več kosov, sposobnih za prodajo na domačem ali tujem tržišču, da bi ustvarili več sredstev!

Nak. V rednem delovnem času nismo zmogli vsega. Kaj storiti? Kje dobiti sredstva, ki še primanjkujejo? Rešitev je bila še v dodatni

obremenitvi že tako žuljavih rok. Odločili smo se za nedeljsko delo. Tudi po devet ur! Skoraj vsako nedeljo! Tako so delali steklopihalci. Kaj pa drugi? Tudi drugi niso hoteli zaostajati. Ramo ob rami s steklarji ob nedeljah. Tisti, katerih narava dela je nekoliko drugačna, pa so delali v treh izmenah. Vsi smo zasukali rokave. Denar je pritekal in pričeli smo reševati probleme, drugega za drugim. Nova peč je pričela obratovati, brusilna vretena so se zasukala, ključavničarji so v urejenih delavnicah opravljali svoje delo, asfaltno odejo je dobila cesta, ob njej pa so položene vodovodne cevi. Novi stanovanjski bloki so rasli, pot do zdravnika se je skrajšala, saj smo dobili svojo obratno ambulanto splošne prakse in zobno ambulanto; za dneve, ko smo osvojenih delovnih obveznosti, pa smo si zgradili počitniške hiše na morju. Samoopovedovanja je bila zvrhana mera. To nas je zbliževalo. Vsi skupaj smo živeli s steklarno in za steklarno. Vsi smo postali »glažarji«. Od vratarja do direktorja! To ime smo nosili. Ni nas bilo sram, niti nismo bili užaljeni zaradi tega imena, temveč smo ponosni na pripadnost k steklarni »Boris Kidrič«.

Pogosto smo bili deležni očitkov: Vi, »glažarji«, vidite samo svoje probleme in jih rešujete, ne meneč se za probleme kraja!« Odgovor

skoraj slehernega med nami je bil približno takle: »Da, z vaše strani bi lahko tudi tako gledali, toda vse, kar delamo, delamo z lastnimi sredstvi in na račun nižjih osebnih dohodkov.« To je bilo s tiste čase, ko je v nekem drugem podjetju nekvalificirana delavka zaslužila približno toliko kot naš VKV steklar-pomočnik. Kljub temu pa nam fantje niso odhajali drugam delati, ker so se zavedali, da s tem ustvarjajo svoj boljši jutri.

Ob vsem napisanem bi bilo napčno sklepati, da nismo bili do vzetni za reševanje skupnih krajevnih vprašanj. Takrat, ko je bilo treba, smo bili med prvimi in resničnimi uresničevalci zamisli, ki so bile v prid našega kraja. Tako je s pomočjo »glazarjev«, združenih v krajevno skupnost, zgrajeno veliko novega: osnovna šola, otroški vrtec,

zdravstveni dom, asfaltirane številne ceste, narejeni pločniki, mrliška vežica in številne druge pridobitve kraja, kakor tudi nekateri objekti v občinskem središču. Ne gre prezreti resnice, da je steklarna pred ustanovitvijo telesno kulturne skupnosti skoraj v celoti financirala športno dejavnost v kraju!

So še druge solidarnostne akcije širšega družbenega pomena, katerim smo se množično odzvali. Odzvali smo se vpisu prvega ljudskega posojila, ki je bilo velikanskega pomena, pomagali smo poplavljenecem v Prekmurju, s potresom prizadetim Skopjancem in Banjalučanom, prebivalcem Kozjanskega in Posočju in množično smo se odzvali akciji za vpis posojila za gradnjo in obnovo slovenskih cest itn...! In naš veliki »Da« na referendumu 21. novembra je sad visoke zavesti članov naše delovne skupnosti, saj bomo iz last-

nega žepa ali iz skladov, kar je navsezadnje isto, prispevali veliko sredstev za gradnjo prepotrebnih objektov v novem mestu.

Vse naštetu je bilo možno doseči zato, ker so bile napredne sile vse-skozi močne.

Niso redki člani delovne skupnosti, ki so prejeli za prizadevnost na vseh področjih življenja in dela številna priznanja, pohvale in nagrade od širše družbene skupnosti.

Ker je toliko naredila v petdesetih, največ pa v povojnih letih, je steklarna »Boris Kidrič« kljub takšnemu spodrsrlaju vredna visokega spoštovanja; in zato smo lahko upravičeno ponosni na pripadnost k njej! Zato »glazar«, bodi ponosen na svojo tovarno in ne sramuj se tega vzdevka!

»Emil«

Slavljenki

Ker nisva učena poeta,
se nama najbrž enka iz slovnice
obeta.

Toda besede so res iz srca
privrele,
da Tebi, tovarna naša draga,
bi ob jubileju vse najlepše
zaželele.

Ko drobni otročki smo
v zibki zajokali,
temeljni kamen za Te so zidarji
zazidali.

Zrastla si v tovarno malo
in delavcem dajala bore malo,
ker tujec je bil Tvoj gospodar,
za pridne roke in delavske žulje
mu ni bilo dosti mar.

Dobički, ki so naši očetje
in matere jih prigarali,
so v tujcevo blagajno kaj hitro
romali.

Ti zrasla si; mi te dohiteli;
kot štirinajstletna dekleta
in fantje
k Tebi na delo smo pohiteli.

Vsi plašni in boječi,
smo prvič prag Tvoj prestopili.

Težak je bil ta, prvi dan,
ker drobni in majhni smo še bili.

Kakor dobra mati
si nas prigrnila,
v naročju svojem
nas z delom in znanjem pogostila.

Za naše delo nam nisi mogla
mnogo dati,
saj bila si nam le krušna mati.

Kmalu je nas in Tebe zlo
doletelo,
tujec je uničeval našo lepo
deželo.

Naše je streljal vsevprek;
kar resnico in pravico je ljubilo.
Preganjaj nam očete, matere,
otroke
in zelo se mu je mudilo,
da iztrebil bi vse, kar je v Tebi
bilo zdravo
in kar ljubilo je domovino
našo pravo.

Pogumni naši borci so se mu
po robu postavili
in z dragoceno krvjo nam in
Tebi zlato svobodo izborili.

Čeprav porušena, si resnično
naša postala,
ko svoboda zlata nam je zasijala.

Obnova nas je vse pritegnila;
domovina in tudi Ti si nas rabila.
Srečni, da v svobodni domovini
živimo,
smo hiteli, da za domovino
in Tebe kaj storimo.
Vse svoje moči smo zbrali,
nove brazde izgradnje zaorali
in vse, kar imeli smo, Ti dali.
V dobrem in slabem Ti zvesti
ostali.

Ni nam bilo težko vse za Te dati,
ker postala si naša druga mati.

Sadove svojega dela smo si poslej
delili,
ko ključke Tvoje v roke smo
dobili.

Sprva majhne barake,
potem velike bloke smo zgradili,

Ti delavnice obnovili in
boljše delovne razmere si
zagotovili.

Na morju počitniške hišice
zgradili,
da z družinami smo si počitnice
privoščili.

Otroke v šole smo poslali,
da teme neznanja ne bodo
poznali.

Majhen domek si je delavec
zgradil,
marsikateri si še avto kupil.

Nasploh je postalo bolj veselo,
ker poplačala si naš trud in delo.

Izdelek naš je po širnem svetu
zaslovel,
na Tebe je vsakdo ponosen
in Te vesel.

Rastla si in se pomlajevala,
mi pa ostareli, osiveli.
Toda nikoli nam ne bo žal,
da smo ob Tebi
petdeset let preživeli.

Kaj naj Ti vrstnik za petdeset
let zaželi?

Slavljenka naša, naj samoupravno
in gospodarsko cveti,
izdelek naš naj še bolj zaslovi!
Napredka in sreče polno mlademu
rodu,
z nenehno željo, da venomer
bodo,
varovali Tebe in našo zlato.

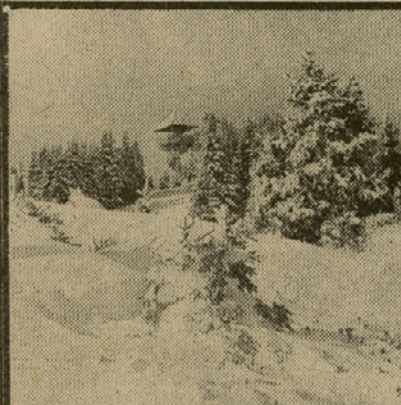
SVOBODO!

»Šekerik«

Nagradna križanka št. 35

Prijetno razvedrilo in srečo pri žrebanju, če bodo vaše rešitve pravilne!

Rešitev križanke št. 34: srakoper, menih, panorama, opast, rvač, kitarist, en, Notranjka, a, mazač, ae, eta, estet, ring, mera, lenoba, to, blondel, mentol, ajdovček, savna.

		STEKLAR	OGLAS, NAZNA- NILO	SAMODEJ, MEHANIČ- NI UMET. ČLOVEK	LEPA TROP- SKA RASTLINA	SLOV. PEVEC (BRACO)	SESTAVIL KUB.	UREDNIK	KOKOŠJI SAMEC	OCITAN- JE	ODSTRA- NITEV PEG NA FOTO- GRAFIJI	
		ZGANJE IZ RIZA					VSTAJA VZDEVEK ZA SEVER, AMERICANA					
		METER										
		MESNA JUHA						RIMSKI VOJSKO- VOĐA				
		VOLT						SUROVINA ZA CEMENT				
	PRIPRAVA ZA MER- JENJE GOSTOTE TEKOČIN	ANGL. RGODOVI- NAR (CHARLES WILLIAM)	SOCIALNI POLOŽAJ KRAJ PRI MARIBORU				MARIBOR, AVTOMO- BIL, ŠPORTNIK (PUŠNIK)					
ZAPR- TOST, PREGADA				PLAČA	ŠTUDENT ROMANIS- TIKE	PREDMET OVALNE OBLIKE	STAVČNO LOČILO NOSILNO- ST LADJE					
PRIJETEN VONS			JEDRO VODIKO- VEGA ATOMA						SAMO- GOVOR	LETOPIŠ, ANALI		
DRVAR PRI SEKANJU			RASTLINA LOVORI- KA						MLADINSKA KNJIGA STRANICA PRAVOKOT, TRIKOTNIKA			
SOJENICE V NORDIJ- SKI MITO- LOGIJI			GLAVNO MESTO JORDANIJE OSEBNI JOHODEK				PROSTOR V CERKVI					
PEVKA PRODNIK		ANGL. PLOŠČIN- SKA MERA	NAČINI- KI				ČEŠKO „DA“ GRŠKI BOG LJUBEZNI					
POTRE- BA PO PITJU			DINAR			KOVINSKA IGRALNA PLOŠČICA KRAPIN, TEKSTILNA INDUSTR.						
HRAVO- SLOVJE				SLOV. SEENO- GRAFIKA NIKOLAJ TINOV								
NEPRE- STANOST							KOPNO OBDAHO Z MORJEM					
NAJVIŠJA TURŠKA GORA					KAZALNI ZAJMEK		NAROD- NA PRIPO- VEDKA					